



# GAZİANTEP SANAYİ ODASI

## YEŞİL AJANDA

Ocak 2024

### KÖŞE YAZISI



**Okan Aslan**  
Kilis OSB Enerji Müdürü  
Enerji Sistemleri Yüksek Mühendisi

### **Enerji Etütleri, Yenilenebilir Enerji Yatırımları ve Karbon Ayak İzi Hesaplamalarının Ortak Çıkışı**

Organize Sanayi bölgelerinde yenilenebilir enerji, enerji verimliliği ve karbon ayak izi için çalışmalar son zamanlarda artarak devam etmektedir. Rekabeti artırmak isteyen firmalar hammadde, işçilik ve enerji gibi maliyetleri değerlendirerek çeşitli arayışlara imza atmaktadır. Bu giderlerin birçoğundaki kalemler sabit olduğundan ve rekabet ortamı arayan sanayiciler çözümü enerji kaleminden tasarruf etmede aramaktadır.

Enerji giderlerini azaltmak için öncelikli adım, endüstriyel işletmelerde etütler yaptırmak olmalı ve yapılan etütlerin sonuçlarına ve endüstriyel işletmenin tüketim miktarına göre KOSGEB' ten, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığın' dan veya çeşitli kurumlarla yabancı banka fonlarından destekler alınmaktadır. Bu destekler zaman zaman hibe zaman zaman ise uzun vadeli ve düşük oranlı kredi imkanlarıdır. Bu teşviklerden biri her yıl Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının yayınladığı ve her yıl bir defaya mahsus olmak üzere yılın herhangi bir ayında yayımlanan ve etüt sonucuna göre tasarruf sağlanacak projelere destek verilmek suretiyle %30 oranında hibe



alınabilen VAP destek programıdır. VAP projelerinden yararlanmak için 500 TEP ve üzeri enerji tüketimi olması, işletmede bir enerji yöneticisi bulundurma zorunluluğu ve ISO 50001 Enerji Yönetim Sertifikasına sahip olunma şartlarının dışında herhangi bir zorunluluk bulunmamaktadır. 500 TEP enerji tüketimi endüstriyel işletmenin doğalgaz, elektrik veya herhangi bir yakıt sarfiyatının ortak bir payda da toplandığı enerji birimidir.

Bir başka program ise 5. Bölge teşvikleridir. 5. Bölge teşviklerinden faydalanmak için mevcut duruma göre en az %15 oranında enerji tasarrufu sağlanması gerektiği ve bu durumda bulunduğu bölgeye bakılmaksızın 5. Bölge teşviklerinden faydalanabileceği belirtilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yapmış olduğu bir başka destek programı ise Gönüllü Anlaşma programıdır. Bir endüstriyel işletmenin geçmiş beş yıllık referans enerji yoğunluğuna göre anlaşma yapıldıktan sonraki üç yılda enerji yoğunluğunu ortalama olarak en az %10 oranında azaltmayı taahhüt ederek Bakanlık ile yaptığı anlaşmayı ifade etmektedir. Gönüllü anlaşma destekleri kapsamında taahhüdünü yerine getiren bir işletmenin anlaşmanın yapıldığı yıla ait enerji giderinin %30'u, 1 milyon Türk Lirasını geçmemek kaydıyla destek mahiyetinde nakdi olarak karşılanır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının sağlamış olduğu bu teşvik programlarının dışında enerji tüketimi düşük olan KOBİ'ler için ise KOSGEB destekleyici programlar yürütmektedir. KOSGEB yapacağınız etüt hizmetleri için ve alacağınız etüt hizmetinin danışmanlık ücretinden yapacağınız yatırıma kadar tüm unsurlarda nakdi destek veya %'lik oranda hibe imkanı sunmaktadır.

Enerji Verimliliği çalışmalarına başladıktan ve endüstriyel işletmenin etüt raporunu çıkardıktan sonra bir başka çözüm yolu enerjinin fosil kaynaklardan uzaklaşarak sadece 3-4 yıl içerisinde yapılan o büyük yatırımı amorti edecek yenilenebilir enerji yatırımlarından çatı veya arazi GES' lere yönelmektir. Yenilenebilir enerji yatırımlarında da aynı şekilde çeşitli fonlardan destekler alınarak bazı muafiyetler mümkündür. Bunlar KDV muafiyeti, çalışanlara SGK desteği ve Kurumlar Gelir Vergisinden yararlanılacak indirim oranıdır. Bir diğer destek ise yabancı banka fonlarını kullanarak leasing imkanlarının sunulmasıdır.

Gerek Enerji verimliliği gerekse yenilenebilir enerji yatırımları hem maliyetleri azaltmada hem de karbon sarfiyatlarını azaltma da tercih edilen önemli adımlardandır. Endüstriyel işletmelerde karbon sarfiyatının azaltılması hem ülkemizin Paris anlaşması çerçevesindeki sorumluluklarını yerine getirme ve temiz bir gelecek hedefi hem de sanayicilerin marka değerini yükseltmek için kullandıkları vizyoner adımlardan biri olmuştur.

Önümüzdeki yıllarda bu durum artık bir zorunluluğa dönüşmekte ve sınırda karbon vergisi adı altında SKDM (Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması) adımları atılmaktadır. Karbon sarfiyatı endüstriyel işletmelerin sarf ettikleri sadece enerji tüketimleri değildir. Fabrikaya gelen hammadde yolculuğundan üretim bandındaki enerji tüketimi ve çıkan ürünlerin nihai kullanıcıya iletene kadar ki nakil işlemleri de dahil olmak üzere bütün adımlar karbon sarfiyatı sınıfına girmektedir. Yapılan bu karbon sarfiyatı için Avrupa Birliği ithal ettikleri ürünlere sınırda Karbon vergisi düzenlemesi getirmektedir. Bununla beraber 2025-2026 yıllarında kesin adımlarla yapılan ihracatlar için sınırda karbon vergisi ödenecektir. Bu vergiden kurtulmak ve rahat ihracat yapmak isteyen üreticiler çözümü enerji verimliliği, yenilenebilir enerji yatırımları ve bu yatırımların yetersiz kaldığı durumlarda karbon sarfiyatını nötrlemek için birçok farklı adımlar atmaktadır.